

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

McMaster Family Assessment Device (FAD)

Oktober 2023

Review: 1. Jungen MJH
2. Cornips SAPM
Invoer: Bokhorst ML

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Overige
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Tussenmenselijke interacties en relaties

- *Korte beschrijving* → Het Family Assessment Device is geschikt om gezinsfunctioneren oftewel familiekenmerken in kaart te brengen. Uitgangspunt bij het instrument is het 'McMaster Model of Family Functioning' dat structuur- en organisatorische kenmerken van een gezin en transacties tussen gezinsleden beschrijft. Het is gebaseerd op een inventarisatie van het gezinsfunctioneren aan de hand van zes dimensies: probleem oplossen, communicatie, rolvervulling, affectieve respons, affectieve betrokkenheid, gezinscultuur/-gedrag. De FAD kan tijdens de taxatie van een gezinsbehandeling worden gebruikt, en voor de screening op gezinsproblematiek. Op basis van de uitkomsten kan worden vastgesteld welke families baat kunnen hebben bij verdere klinische evaluatie, educatie of counseling. Tevens kunnen er veranderingen in het gezinsfunctioneren ten gevolge van interventies of gebeurtenissen mee worden gemeten. De subschaal 'Algemeen gezinsfunctioneren' die de algehele gezondheid/pathologie van het gezin meet, kan ook afzonderlijk worden afgenomen in een eerste screening. Het onderzoek is onbruikbaar voor onderzoek van gezinnen waarvan de leden niet bij elkaar wonen.¹⁻⁴
- *Doelgroep* → kinderen vanaf 12 jaar waarbij zij deel uitmaken van één huishouden¹
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Epstein NP, Baldwin LM, Bishop DS (1983)²
 - ✓ *Nederlandse versie* → Maillette de Buy Wenniger WF, et al. (1993)⁵

2 Doel van het meetinstrument

Combinatie van:

- Inventariserend
- Evaluatief / effectiviteit

3 **Soort / vorm van het meetinstrument**

- Vragenlijst
- *Opbouw* → totaal 60 items (de oorspronkelijke Engelstalige versie bestaat uit 53 items waar er later in totaal zeven aan zijn toegevoegd bij de eerste drie subschalen). Er worden zeven domeinen onderscheiden:²
 1. probleem oplossen (6 items)
 2. communicatie (9 items)
 3. rolvervulling (11 items)
 4. affectieve respons (6 items)
 5. affectieve betrokkenheid (7 items)
 6. gezinscultuur (9 items)
 7. algemeen functioneren (12 items)
- *Invulinstructie* → een (korte) instructie is opgenomen in het instrument
- *Meetniveau* → per item: wijze score: 4-puntsschaal, van helemaal niet mee eens (1) tot helemaal mee eens (4)²; meetniveau ordinaal.
- *Meetniveau* → per subtest: per subschaal dienen de scores van 1-4 op de items van de subschaal gesommeerd te worden of er wordt een gemiddelde score berekend (de scores op een aantal items dienen eerst gespiegeld te worden), waarbij bij de Nederlandse versie een hogere score beter functioneren betekent (bij het Engelstalige instrument betekent een hogere score daarentegen slechter functioneren); meetniveau ordinaal.
- *Meetniveau* → totaalscore: in de onderzochte literatuur is nergens een totaalscore berekend

4 **Verkrijgbaarheid**

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* →

5 **Methodologische kwaliteit**

Gegevens over de methodologische kwaliteit staan o.a. in de volgende reviews:

- Heneghan JA, Sobotka SA, Hallman M, Pinto N, Killien EY, Palumbo K, Murphy Salem S, Mann K, Smith B, Steuart R, Akande M, Graham RJ. Outcome measures following critical illness in children with disabilities: a scoping review. *Front Pediatr.* 2021⁶
- Galán-González E, Martínez-Pérez G, Gascón-Catalán A. Family functioning assessment instruments in adults with a non-psychiatric chronic disease: a systematic review. *Nurs Rep.* 2021⁷
- Hamilton E, Carr A. Systematic review of self-report family assessment measures. *Fam Process.* 2016⁸
- McConachie H, Parr JR, Glod M, Hanratty J, Livingstone N, Oono IP, Robalino S, Baird G, Beresford B, Charman T, Garland D, Green J, Gringras P, Jones G, Law J, Le Couteur AS, Macdonald G, McColl EM, Morris C, Rodgers J, Simonoff E, Terwee CB, Williams K. Systematic review of tools to measure outcomes for young children with autism spectrum disorder. *Health Technol Assess.* 2015⁹

- Staccini L, Tomba E, Grandi S, Keitner GI. The evaluation of family functioning by the Family Assessment Device: a systematic review of studies in adult clinical populations. 2014¹⁰
- de Souza J, Abade F, de Silva PMC, Furtado EF. Family functioning assessment in the context of mental health. 2011¹¹

6 **Hanteerbaarheid / feasibility**

- *Taal* → origineel Engels², vertaling Nederlands⁵ en diverse andere talen^{2,12}
- *Benodigdheden* → invulformulier, pen
- *Randvoorwaarden* →
- *Benodigde tijd* → 15-20 minuten^{2,12}
- *Gebruikershandleiding* → nee

7 **Normgegevens**

- *Uitkomstklassen en normgegevens* →

Interpretatie

Wat betreft Engelstalige versie: aangezien de scores variëren van 1 tot 4, betekent een score groter dan 2 dat een groter aantal “ongezonde” dan “gezonde items” onderschreven is. Vanuit theoretisch en inhoudelijk perspectief zou een cut-off score voor ongezond functioneren groter dan 2 dus ideaal zijn. Vanuit empirisch oogpunt is geprobeerd sensitiviteit en specificiteit te optimaliseren voor elke subschaal waarbij oordeel van een clinicus als criterium is gebruikt. Op grond hiervan en op grond van gemiddelde scores van de clinicus zijn de volgende cut-off scores bepaald waarbij sensitiviteit en specificiteit als aangegeven gelden:

Subschaal FAD-N	Cut-off score	Sensitiviteit	Specificiteit
probleem oplossen	2.2	0.70	0.79
communicatie	2.2	0.83	0.73
rolvervulling	2.3	0.63	0.64
affectieve respons	2.2	0.63	0.64
affectieve betrokkenheid	2.1	0.81	0.60
gezinscultuur	1.9	0.57	0.67
algemeen functioneren	2.0	0.67	0.64

Deze cut-off scores blijken significant te discrimineren tussen psychiatrische en niet-klinische families. Hoewel deze cut-off scores een optimale combinatie van sensitiviteit en specificiteit representeren, gebruiken anderen de FAD voor speciale doeleinden, bijvoorbeeld als screeningsinstrument of voor identificatie van normale families. Door Miller et al. worden sensitiviteit en specificiteit weergegeven voor nog twee andere cut-off scores per subschaal, waarmee gebruikers hun sensitiviteit en specificiteit kunnen optimaliseren afhankelijk van het doel waarvoor ze het instrument gebruiken.⁹

8 Overige gegevens

- Bihun et al.¹⁴ onderzochten in hoeverre de FAD geschikt is voor kinderen van 7-12 jaar. Zij brachten meer structuur in de items en vereenvoudigden enkele items, waardoor de FAD wel geschikt lijkt te zijn voor deze lagere leeftijdscategorie. Verder onderzoek moet dat nog uitwijzen.
- Boterhoven de Haan et al.¹⁵ hebben onderzocht dat een verkorte 6-item versie (GF-6+), waarbij alleen de positieve items gebruikt worden, een valide en betrouwbare vervanging is van de GF12 (General Functioning 12-item subscale) van het McMaster Family Assessment Device (FAD).
- In 2014 onderzochten Mansfield et al. of de FAD nog up to date is. Zij concludeerden dat de FAD-General Functioning scale nog steeds een hoge correlatie vertoont met alle andere FAD-schalen, behalve de schaal "Behavior Control". De cut-off scores voor tevredenheid en ontevredenheid van familieleden over het functioneren van hun familie, zijn nog steeds relevant. Verder vinden de auteurs dat de FAD nog steeds een nuttig instrument is om het functioneren van een familie te meten.¹⁶
- Mansfield et al. onderzochten in 2019 of de resultaten van een versie met slechts drie items (Brief Assessment of Family Functioning Scale (BAFFS), te gebruiken als beknoptheid bijzonder belangrijk is) te vergelijken zijn met de uit 12 items bestaande General Functioning Scale (GF-FAD) van de Family Assessment Device (FAD). De BAFFS lijkt te dienen als een goede proxy voor de GF-FAD wanneer een ultrakorte gezinsbeoordeling nodig is.¹⁷

9 Literatuurlijst

1. Maillette de Buy Wenniger WF, van Loon AJJM, Benoist RHI, Moleman N. De Nederlandse vertaling van de McMaster Family Assessment Device. Tijdschrift voor psychiatrie. 1995;37(9):46-49.
2. Epstein NB, Baldwin LM, Bishop DS. The McMaster Family Assessment Device. Journal of marital and family therapy. 1983;9(2):171-180.
3. Visser-Meily A, van Heugten C. Zorg voor de mantelzorg. Den Haag: Nederlandse Hartstichting; 2004.
4. de Wachter D, Vandewalle S, Vansteelandt K, Vanderlinden J, Lange A. Een psychometrische verkenning van de Nederlandse versie van de Family Assessment Device. Directieve Therapie. 2006;26(1):43-57.
5. Maillette de Buy Wenniger WF, Hageman WJ, Arrindell WA. Cross-national validity of dimensions of family functioning: first experiences with the Dutch version of the McMaster Family Assessment Device (FAD). Personality and individual differences. 1993 Jun;14(6):769-781.
6. Heneghan JA, Sobotka SA, Hallman M, Pinto N, Killien EY, Palumbo K, Murphy Salem S, Mann K, Smith B, Steuart R, Akande M, Graham RJ. Outcome measures following critical illness in children with disabilities: a scoping review. Front Pediatr. 2021 Jul 2;9:689485
7. Galán-González E, Martínez-Pérez G, Gascón-Catalán A. Family functioning assessment instruments in adults with a non-psychiatric chronic disease: a systematic review. Nurs Rep. 2021 May 8;11(2):341-355.
8. Hamilton E, Carr A. Systematic review of self-report family assessment measures. Fam Process. 2016 Mar;55(1):16-30. doi: 10.1111/famp.12200. Epub 2015 Nov 19.
9. McConachie H, Parr JR, Glod M, Hanratty J, Livingstone N, Oono IP, Robalino S, Baird G, Beresford B, Charman T, Garland D, Green J, Gringras P, Jones G, Law J, Le Couteur AS, Macdonald G, McColl EM, Morris C, Rodgers J, Simonoff E, Terwee CB, Williams K.

- Systematic review of tools to measure outcomes for young children with autism spectrum disorder. *Health Technol Assess*. 2015 Jun;19(41):1-506.
10. Staccini L, Tomba E, Grandi S, Keitner GI. The evaluation of family functioning by the Family Assessment Device: a systematic review of studies in adult clinical populations. *Fam Process*. 2015 Mar;54(1):94-115.
 11. de Souza J, Abade F, de Silva PMC, Furtado EF. Family functioning assessment in the context of mental health. *Archives of clinical psychiatry*. 2011;38(6):254-259.
 12. Social Research and Demonstration Corporation (SRDC). Assessing the measures of the dynamics within families with children: final report. Ottawa: SRDC; 2009. Available from: http://www.srdc.org/uploads/familydynamics_finalreport.pdf [Geraadpleegd 2015 jan 21].
 13. Miller IW, Bishop DS, Epstein NB, Keitner GI. The McMaster Family Assessment Device: reliability and validity. *Journal of marital and family therapy*. 1985;11(4):345-356.
 14. Bihun JT, Wamboldt MZ, Gavin LA, Wamboldt FS. Can the Family Assessment Device (FAD) be used with school aged children? *Family process*. 2002;41(4):723-731.
 15. Boterhoven de Haan KL, Hafekost J, Lawrence D, Sawyer MG, Zubrick SR. Reliability and validity of a short version of the General Functioning subscale of the McMaster Family Assessment Device. *Fam Process*. 2015 Mar;54(1):116-123.
 16. Mansfield AK, Keitner GI, Dealy J. The Family Assessment Device: an update. *Fam Process*. 2015 Mar;54(1):82-93.
 17. Mansfield AK, Keitner GI, Sheeran T. The Brief Assessment of Family Functioning Scale (BAFFS): a three-item version of the General Functioning Scale of the Family Assessment Device. *Psychother Res*. 2019 Aug;29(6):824-831.